

Farmwalk

Weidedocenten in opleiding

Weidedocenten in opleiding delen hun kennis en ervaring tijdens een FarmWalk. Ze meten grashoogten, schatten de productie in, beoordelen koeien en hun mest.

Een FarmWalk, een rondgang over de grasvelden, is een praktische werkvorm waarbij uitwisseling van kennis en ervaring voorop staat

Harm Rijnveld doet een plastic handschoen aan en graait in de verse mest. “Een beetje licht van kleur,” constateert de veehouderijdocent uit Barneveld, “en er zitten maïskorrels in.” We zijn bezig met een FarmWalk. Onze opdracht is om op basis van wat we zien en ruiken iets te zeggen over de gezondheidstoestand van de koeien in het weiland en eventuele daarmee samenhangende handelingen. Klaas Bolding, docent bij Van Hall Larenstein, raadt ons aan de mest te bekijken en gebruik te maken van koesignalen zoals gedrag, houding of lichamelijke kenmerken.

Ervaringen

Rijnveld en Bolding, zijn twee van de dertien docenten die deelnemen aan de cursus WeideDocenten van de Praktijkschool voor Beweiding, een initiatief van de Stichting Weidegang (zie kader). Vandaag, donderdag 12 juni, is de derde bijeenkomst, dit keer op de Dairy Campus bij Leeuwarden. Veevoeding, smakelijkheid en planning zijn het onderwerp. Maar de cursisten praten niet alleen maar over gras en koeien.

Als ik 's ochtends binnenkom, hebben de cursusdeelnemers zich verdiept in de Roos van Leary, een

model voor communicatie. Hoe kun je door je gedrag de communicatie in een groep beïnvloeden? Ik schuif aan tijdens een discussie over hoe je een goede groepsindeling tot stand brengt. “Zet de lamzakken en meelopers bij elkaar in een groep”, zegt een van hen.

Vervolgens is het tijd voor reflectie. Twee docenten vertellen wat hun ervaringen zijn met een FarmWalk, de werkvorm die centraal staat tijdens de cursus. Sandra Brouwer, docente in Hardenberg heeft een FarmWalk met leerlingen en veehouders uitgevoerd. De kennisuitwisseling verliep niet zoals ze wilde, vertelt ze. Regen was een spelbreker waardoor de rondgang over het bedrijf snel afgebroken werd. Jaap van der Zwan van Groenhorst uit Barneveld heeft een FarmWalk met ondernemers uitgevoerd, allen oud-leerling van hem. Hij constateert dat er veel kennis in de groep is, maar dat het er nog niet goed uitkomt. “Ze zien me als expert en wachten af. Hoe krijg je die kennisuitwisseling dan toch op gang?”

Ruiken en zien

Kennisuitwisseling staat ook tijdens de cursus centraal. Zo geeft Frens Schuring, docent aan de Warmonderhof van Groenhorst in Dronten vanochtend zijn visie over mest, veevoeding en optimalisatie van het rantsoen. Hij verwijst naar stappen die te vinden zijn op MijnRantsoenwijzer.nl. Mest beoordelen is er een onderdeel van. “Ideale mest is als een zalfje”, zegt Schuring. Die uitspraak komt ’s middags terug als we tijdens de FarmWalk mest beoordelen.

Tijdens die FarmWalk bij de Dairy Campus, voeren we drie verschillende opdrachten uit. Klaas Bolding krijgt met drie medecursisten de opdracht en iets te bedenken gericht op ervaring: proeven, zien en ervaren. De groep besluit koesignalen en mest als insteek te kiezen en nemen een keukenzeef mee zodat je ook mest kunt uitspoelen. Zo kun je zien welke onverteerde resten er in zitten. Een andere groep zet ons aan het meten en registreren zodat we inzicht krijgen in het beweidingssysteem. We moeten diverse gegevens verzamelen, zoals grashoogte, droge stofproductie, aantal dagen weidegang en aantal koeien. Een derde groep laat ons intensief overleggen. We moeten flink rekenen. De mest die tijdens de ervaringsopdracht uitgespoeld wordt, laat nog veel onverteerde resten zien. Er zitten veel maïskorrels in. Klaas Bolding vindt de kleur wat te licht voor de regio. “De koeien krijgen

te weinig gras,” denkt hij. Cursusbegeleider René Schepers is tevreden over die opdracht. “Maar,” zo waarschuwt hij, “ga niet te stellig je eigen kennis spuien. Dat blokkeert interactie in de groep.” ■

PRAKTIJSCHOOL

Stichting Weidegang heeft als doel de zichtbaarheid van koeien in het Nederlandse landschap te stimuleren door weidegang te ondersteunen. Er is in Nederland veel kennis beschikbaar over de mogelijkheden van beweiden, vindt de stichting, maar veel van die kennis ontbreekt bij ondernemers en in het onderwijs.

Om kennis en vaardigheden van het beweiden op te krikken, leidt de Praktijkschool voor Beweiding, een initiatief van die Stichting, WeideCoaches en – sinds dit jaar – WeideDocenten op. De Weidecoaches begeleiden ondernemers tijdens een FarmWalk, een praktische werkvorm om te werken aan versterking van vakmanschap. Tijdens een rondgang over de graslanden delen ze hun kennis en ervaring. Om de uitwisseling te stimuleren zijn er kijk-, meet- en rekenopdrachten. Een WeideCoach of WeideDocent kan met een groep ondernemers of leerlingen een aantal keren gedurende het groeiseizoen een FarmWalk uitvoeren.

De dertien WeideDocenten in opleiding zijn afkomstig van Hogeschool Van Hall Larenstein, AOC De Groene Welle, Helicon Opleidingen, AOC Oost, Groenhorst en Hogeschool CAH Vientum. De jaarrondcursus bestaat uit vijf bijeenkomsten en wordt geleid door Bert Philipsen van Wageningen UR Livestock Research en zelfstandig adviseur René Schepers. Niet alleen actuele praktijkkennis staat op het programma, maar er is ook aandacht voor werkvormen en didactiek: Hoe zorg je dat er optimale kennisuitwisseling plaats vindt? Hoe zorg je dat iedereen in de groep meedenkt en doet? En uiteraard staat de FarmWalk als werkvorm op het programma. In 2015 staat een nieuwe cursus gepland.

Ideale mest is als een zalfje. Maar deze mest is toch iets te licht van kleur en er zitten maïskorrels in. De koeien eten niet voldoende gras

Kijk voor meer informatie, links en downloads op groenonderwijs.nl > vakblad editie 6